

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2025

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

COURSE : II

(Vedic Studies)

Time : 2 Hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागर्या लिप्या च लेखनीयम्।

1. निम्नलिखितेषु द्वयोः टीका लेखनीया। 2×2=4

(a) आरण्यकम्।

(b) पाणिनीयशिक्षा।

(c) निरुक्तम्।

(d) पिङ्गलच्छन्दः सूत्रम्।

2. अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु एकस्योत्तरं प्रदेयम्। 6

(a) ऋग्वेदस्य लौकिकसूक्तानि अवलम्ब्य कश्चित् संक्षिप्तः प्रबन्धो विरच्यताम्।

(2)

(b) ब्राह्मणसाहित्यस्य वस्तुगतविभाजनमवलम्ब्य कश्चन संक्षिप्तो निबन्धो लेखनीयः।

(c) कल्पसूत्राणां विवरणमधिकृत्य कश्चन संक्षिप्तो प्रबन्धो विरचनीयः।

3. अधस्तनेषु प्रश्नेषु द्वयोरुत्तरं प्रदातव्यम्। 6×2=12

(a) वैदिकसाहित्ये पर्जन्यदेवतायाः स्वरूपं भवदधीतमन्त्रभागमाश्रित्य सम्यक् उपपाद्यताम्।

(b) शुक्लयजुर्वेदस्य रुद्राध्याये वर्णिताया रुद्रदेवतायाः स्वरूपमधिकृत्य कश्चन प्रबन्धो लिख्यताम्।

(c) अधोलिखितः मन्त्रः ऋषिच्छन्दोदेवतानिर्देशपुरः सरं सायणभाष्यानुसारेण व्याख्यायताम्।

प्र पर्वतानामुशती उपस्थादश्चे इव विषिते हासमाने।

गावेव शुभ्रे मातरा रिहाणे विपाट्छुतुद्री पयसा जवेते।।

(d) “ संसवे निष्केवल्ये निविद्धानीयस्य पुरस्ताद् थो जात एव’ इति शंसेत्” – विनियोगवाक्यमिदं व्याख्येयम्।

4. अधः स्थितेषु द्वयोः टिप्पणी लेखनीया। 2×2=4

(a) ऋतावरीः।

(b) अहिः।

(3)

(c) क्रन्दसी।

(d) सप्तसिन्धुः।

5. अधोलिखितेषु द्वयोः समूत्रं पदसाधनं करणीयम्। 2×2=4

(a) जनासः।

(b) जिगीवान्।

(c) रथ्येव।

(d) उशती।

★ ★ ★